

**CENTRUL NAȚIONAL
DE EVALUARE
ȘI EXAMINARE**

**DIRECȚIA GENERALĂ
EDUCAȚIE ȘI ÎNVĂȚARE
PE TOT PARCURSUL VIEȚII**



**MINISTERUL
EDUCAȚIEI
CERCETĂRII
TINERETULUI
ȘI SPORTULUI**

**CONCURSUL PENTRU OCUPAREA POSTURILOR
DIDACTICE/ CATEDRELOR DECLARATE
VACANTE/ REZERVATE ÎN ÎNVĂȚĂMÂNTUL
PREUNIVERSITAR**

**PROGRAMĂ
PENTRU**

**FILATURĂ - ȚESĂTORIE – FINISAJ TEXTIL
MAIȘTRI INSTRUCTORI**

**- București -
2010**

A. NOTĂ DE PREZENTARE

Programa pentru disciplinele *TEHNOLOGICE* se adresează absolvenților facultăților de profil și maiștrilor instructori care se prezintă la concursul pentru ocuparea posturilor didactice/ catedrelor vacante din învățământul preuniversitar. Conținutul și structura programei sunt elaborate în așa fel încât să răspundă schimbărilor impuse de abordarea curriculară sistemică în realizarea procesului educațional.

Structura arborescentă și sistemul modular de organizare curriculară pentru învățământul tehnologic, solicită abordarea structurală a desfășurării procesului de învățământ.

Programa de concurs este elaborată în acord cu programele școlare în vigoare din învățământul preuniversitar pentru respectiva disciplină și cu programele pentru evaluările și examenele naționale. Aspectele fundamentale vizate prin prezenta programă operaționalizează profilul maestrului instructor, urmărind:

- cunoașterea de către profesor a conținuturilor științifice și a principalelor tendințe în evoluția disciplinelor de pregătire profesională și a metodicii predării acestora;
- utilizarea competentă a documentelor școlare reglatoare;
- capacitatea de a construi demersuri didactice interactive prin adecvarea strategiilor didactice la conținuturi;
- capacitatea de proiectare și realizare a demersului didactic intra-, trans-, inter-, și multidiscplinar, în concordanță cu standardele de pregătire profesională ;
- capacitatea de proiectare și realizare a evaluării competențelor dobândite de elevi;
- demonstrarea abilităților de comunicare, empatică și de cooperare necesare realizării actului educațional

Au fost urmărite formarea și structurarea competențelor pentru maiștri instructori, cu aplicare la specificul activităților de instruire practică. Pe lângă competențele specifice, în specialitate, sunt vizate competențele pentru îndeplinirea eficientă a unui rol social precum și competențele metodice.

Conținuturile programei urmăresc sporirea flexibilității, mobilității ocupaționale și creșterea gradului de adaptabilitate a maiștrilor instructori la evoluția tehnică, tehnologică și economică în domeniu.

Programa este orientată pe evaluarea calității concepției didactice și a modalităților concrete prin care maestrul instructor pune elevii în situații de învățare eficientă, menite să conducă la formarea competențelor prevăzute în standardele de pregătire profesională. Această orientare este cu atât mai necesară în prezent, când flexibilitatea programelor școlare

solicită din partea cadrelor didactice efortul de a concepe procese și parcursuri didactice adaptate nivelului claselor de elevi cu care lucrează și finalităților învățământului tehnologic.

B. COMPETENȚE SPECIFICE

Programa vizează, pe lângă conținuturile științifice și cele de metodică a disciplinelor, anumite competențe specifice maistrului instructor pentru discipline Tehnologice, competențe pe care acesta trebuie să și le dezvolte și probeze pe parcursul desfășurării activității didactice.

- Cunoașterea și aprofundarea de către candidați a conținuturilor științifice și metodice de specialitate;
- Operarea cu standardele de pregătire profesională și programele școlare pentru proiectarea unui demers didactic adaptat nivelului de învățământ, calificării și specificului clasei;
- Realizarea corelațiilor intra, -inter și pluridisciplinare ale conținuturilor;
- Proiectarea activităților de instruire practică/pregătire practică în concordanță cu cerințele curriculumului și ale tehnologiei didactice moderne;
- Organizarea și coordonarea activității de instruire/pregătire practică în atelierul tehnologic școlar și la agenții economici în scopul formării și dezvoltării competențelor specifice;
- Selectarea și aplicarea metodelor de evaluare adecvate activității de instruire/pregătire practică;
- Comunicarea eficientă cu partenerii în activitatea educațională;
- Exploatarea utilajelor, instalațiilor și echipamentelor în condițiile respectării normelor de igienă, de securitate și sănătate în muncă, prevenirea situațiilor de urgență și protecția mediului înconjurător;
- Respectarea normelor de calitate pentru desfășurarea proceselor, obținerea produselor și oferirea serviciilor;

Programa vizează, pe lângă conținuturile științifice și cele de metodică a disciplinelor, anumite competențe specifice maistrului de discipline Tehnologice, competențe pe care acesta trebuie să le dezvolte și să le probeze pe parcursul desfășurării activității didactice. Într-o formulare sintetică, aceste competențe sunt:

- cunoașterea conținuturilor științifice ale disciplinelor, cunoștințe de metodică disciplinelor;
- cunoașterea și utilizarea principalelor documente școlare reglatoare: standarde de pregătire profesională, planuri-cadru, programe școlare, programe pentru examene naționale;
- capacitatea de a construi demersuri didactice interactive prin adecvarea strategiilor didactice la conținuturi;

- capacitatea de proiectare și realizare a dezvoltărilor curriculare intra- și interdisciplinare;
- capacitatea de proiectare și realizare a evaluării competențelor dobândite de elevi;
- capacitatea de a adecva demersurile didactice la particularitățile de vârstă ale colectivului de elevi;
- capacitatea de a construi un climat educativ stimulat și eficient.

-

C. TEMATICA PENTRU METODICA DISCIPLINELOR TEHNOLOGICE

TEME DE DIDACTICĂ GENERALĂ ȘI METODICĂ

a. Proiectarea, organizarea și desfășurarea activității didactice

1. Componentele curriculumului școlar: curriculum național, planuri cadru, arii curriculare, trunchi comun, discipline, module, standarde de pregătire profesională, programe școlare, manuale școlare, auxiliare curriculare;
2. Proiectarea curriculumului în dezvoltare locală: aprofundare/extindere;
 - 2.1. Repere/condiționări în elaborarea CDL (resurse umane, materiale, context local, interesele elevilor);
 - 2.2. Modalități de adecvare a unui CDL la grupuri țintă diferite;
 - 2.3. Obiectivele predării – învățării – evaluării la disciplinele CDL din domeniul științei informării. Obiective cadru, obiective de referință, competențe generale, competențe specifice, unități de competență și competențe. Elaborarea obiectivelor operaționale;
3. Proiectarea activității didactice: planificare calendaristică, proiectarea unității de învățare, proiecte de lecție (pentru diferite tipuri de lecții), proiectarea de activități de învățare intra-, inter-, pluri și transdisciplinare.

b. Strategii didactice utilizate în procesul de instruire. Strategii și modalități de integrare în lecție a activităților cu caracter practic – aplicativ

1. Metode didactice specifice: clasificare, prezentare, caracterizare;
2. Utilizarea metodelor centrate pe elev, tehnicilor de învățare prin cooperare;
3. Forme de organizare a activității didactice: clasificare, caracterizare;
4. Mijloacele de învățământ și integrarea lor în procesul de predare-învățare-evaluare ;
 - 4.1. Funcțiile didactice ale mijloacelor de învățământ;
 - 4.2. Tipuri de mijloace de învățământ și caracteristicile lor;
5. Selectarea metodelor optime în vederea formării gândirii critice și deprinderilor practice, formării gândirii tehnice și a dezvoltării simțului artistic/estetic;
6. Mediul de instruire: mediul relațional și mediul comunicațional. Utilizarea Tehnologiei informației și comunicării în construirea unor medii active de instruire;
7. Manifestarea unei conduite psihopedagogice inovative în plan profesional/social;
8. Evaluarea procesului instructiv-educativ, a progresului și a rezultatelor școlare. Valorizarea muncii elevului;
9. Adoptarea de strategii didactice care să permită utilizarea eficientă a mijloacelor și a auxiliarelor didactice în procesul instructiv- educativ.

c. Managementul clasei

1. Rolurile maestrului instructor în facilitarea experiențelor care conduc la formarea autonomiei elevilor în învățare (organizator, participant, membru al unei echipe, persoană resursă, facilitator, intermediar, evaluator etc.);
2. Organizarea activităților: crearea unui climat adecvat, folosirea resurselor adecvate; folosirea resurselor psihice ale profesorului și elevilor (capacități, cunostințe, experiențe individuale sau colective); folosirea eficientă a timpului; forme de instruire (pe grupe, studiu individual, frontal etc.) și alternarea acestora în cadrul unei secvențe didactice; antrenarea persoanelor resursă din interiorul și din afara unității de învățământ în activitățile clasei; gestionarea situațiilor conflictuale.

d. Evaluarea rezultatelor școlare

1. Evaluarea, componentă fundamentală a procesului de învățământ: obiective, funcții, tipuri de evaluări, caracterizare;
2. Metode de evaluare: tradiționale și complementare (tipuri și caracterizare);
3. Calitățile instrumentelor de evaluare: validitate, fidelitate, obiectivitate și aplicabilitate;
4. Tipologia itemilor: definiție, clasificări, caracteristici, domenii de utilizare, reguli de proiectare, modalități de corectare și notare;
5. Construirea instrumentelor de evaluare;
6. Erori de evaluare și modalități de minimizare a lor.

Bibliografie : DIDACTICĂ GENERALĂ ȘI METODICĂ

1	Cristea Sorin	Studii de pedagogie generală.	Editura Didactică și pedagogică, Bucuresti, 2004
2	Cristea Sorin	Fundamentele pedagogiei	Editura Polirom, Iași, 2010
3	Cucoș Constantin	Pedagogie generală	Editura Polirom, Iași 2006
4	Cucoș Constantin	Psihopedagogie pentru examenele de definitivare și grade didactice	Editura Polirom Iași, 2009
5	Dragomir Mariana	Managementul activității didactice.	Eurodidact, Cluj-Napoca, 2003.
6	Ionescu M	Didactica modernă	Editura Dacia, Cluj, 1995.
7	Iucu Romiță	Managementul și gestiunea clasei de elevi.	Editura Polirom, Iași, 2000
8	Iucu Romiță	Instruirea școlară	Editura Polirom, Iași, 2001
9	Neacșu Ion	Introducere în psihologia educației și a dezvoltării	Editura Polirom, Iași, 2010
10	Neacșu Ion	Instruire și învățare	Editura Stiințifică, Bucuresti, 1990.
11	Nicola I	Tratat de pedagogie școlară	Editura Aramis, București, 2000
12	Pânișoară Ovidiu	Comunicarea eficientă. Metode de interacțiune eficientă	Editura Polirom Iași, 2003
13	Păun Emil	Școala: abordare sociopedagogică	Editura Polirom, Iași, 1999.
14	Stan Emil	Managementul clasei	Editura Aramis, colecția Educația XXI, 2005
15		Evaluarea curentă și examenele: Ghid pentru profesori.	Bucuresti: ProGnosis, 2001
16		Pedagogie. Fundamentări teoretice și demersuri aplicative	Editura Polirom, Iași, 2002
17		Curriculum național. Programe școlare	

		pentru disciplinele tehnologice	
18		Planurile-cadru, standarde de pregătire profesională	

Competențe specifice

1. Cunoașterea și aprofundarea de către candidați a conținuturilor științifice și metodice de specialitate;
2. Operarea cu standardele de pregătire profesională și programele școlare pentru proiectarea unui demers didactic adaptat nivelului de învățământ, calificării și specificului clasei;
3. Realizarea corelațiilor intra, -inter și pluridisciplinare a conținuturilor;
4. Proiectarea activităților de instruire practică/pregătire practică în concordanță cu cerințele curriculumului și ale tehnologiei didactice moderne;
5. Aplicarea unor forme de management al clasei în funcție de activitatea proiectată;
6. Organizarea și coordonarea activității de instruire/pregătire practică în atelierul tehnologic școlar și la agenții economici în scopul formării și dezvoltării competențelor specifice;
7. Selectarea și aplicarea metodelor de evaluare adecvate activității de instruire/pregătire practică;
8. Comunicarea eficientă cu partenerii în activitatea educațională;
9. Exploatarea utilajelor, instalațiilor și echipamentelor în condițiile respectării normelor de protecție și igiena muncii, P.S.I. și protecția mediului înconjurător;
10. Respectarea normelor de calitate pentru desfășurarea proceselor, obținerea produselor și oferirea serviciilor;
11. Transmiterea, în funcție de particularitățile de vârstă ale elevilor, a conținuturilor astfel încât să dezvolte structuri operatorii, afective și atitudinale;
12. Stimularea potențialului fiecărui elev și dezvoltarea creativității.

D. CONȚINUTURILE PROGRAMEI

1. Materii prime și materiale textile

1.1. Fibre textile: clasificare, proprietăți fizice și mecanice;

1.2. Fire textile: clasificare, proprietăți fizice și mecanice.

2. Tehnologii de obținere a firelor

2.1. Procesul tehnologic în filatură: clasificare, definiție, operații tehnologice;

2.2. Utilaje tehnologice din filatură: mașina bătătoare, carda, laminorul, mașina de pieptănat, flaiorul, mașina de filat (schemă tehnologică, principiu de funcționare, dispozitive și mecanisme);

2.3. Particularități tehnologice de prelucrare a fibrelor de bumbac

2.4. Particularități tehnologice de prelucrare a fibrelor de lână și liberiene;

2.5. Deservirea, întreținerea, reglarea utilajelor, defecte și remedierea lor;

2.6. Elemente de proiectare a firului și calcule tehnologice (laminaje, torsiune, producție).

3. Tehnologii de obținere a țesăturilor

3.1. Operații tehnologice de prelucrare a firelor de urzeală și bătătură în vederea țeserii;

3.2. Procese tehnologice pentru obținerea țesăturilor din fire răsucite;

3.3. Procese tehnologice pentru obținerea țesăturilor din fire simple;

3.4. Mașini și utilaje tehnologice din țesătorie: mașina de bobinat, mașina de răsucit cu inele, urzitorul, mașini de încheiat, dispozitivul de năvădit, mașina de canetat, mașini de țesut clasice și neconvenționale (schemă tehnologică, principiu de funcționare, dispozitive și mecanisme);

3.5. Elemente de proiectare a țesăturilor cu legături fundamentale (pânză, diagonal, atlaz);

4. Tehnologia finisării materialelor textile

4.1. Tehnologii pentru pregătirea și albirea materialelor din fibre celulozice: descleiere, curățire alcalină și albire (definiție și parametrii de lucru);

4.2. Utilaje pentru pregătirea și albirea materialelor din fibre celulozice: autoclava, cada cu vârtelniță, jigher, pad-roll: schemă tehnologică;

4.3. Tehnologii pentru pregătirea materialelor din fibre de lână: spălare, carbonizare, piuare (definiție și parametrii de lucru);

4.4. Tehnologii de pregătirea materialelor din fibre sintetice: spălarea, fixarea și albirea (definiție și parametrii de lucru);

4.5. Tehnologia vopsirii materialelor textile: clasificarea tehnologică a coloranților, noțiuni generale de vopsire, noțiuni de cinetica vopsirii, procedee de vopsire, rezistența vopsirii;

4.6. Tehnologii pentru imprimarea materialelor textile: procedee de imprimare, proprietățile aglutinanților;

4.7. Apretarea chimică a materialelor textile (neșifonabilizarea, hidrofugarea, impermeabilizarea, ignifugarea): definiție și substanțe folosite.

5. Întreținerea utilajelor din textile-pielărie

5.1. Curățirea și ungerea utilajelor:

5.1.1 Curățirea utilajelor: locuri de curățire, ustensile necesare, grafic de curățire

5.1.2. Ungerea utilajelor: definiție, tipuri de lubrifianți și sisteme de ungere

5.1.3. Identificarea locurilor de curățire și ungere la utilajele deservite;

5.2. Norme tehnice de întreținere și reparare a utilajelor:

5.2.1. Metode de întreținere: definiție, clasificare, caracterizare

5.2.2. Tipuri de intervenții tehnice: definiție, clasificare, caracterizare;

5.3. Respectarea normelor de protecție a mediului privind depozitarea deșeurilor rezultate din curățirea utilajelor.

6. Conceptele de asigurare a calității, controlul calității și sisteme de calitate

6.1. Asigurarea calității: calitate internă, calitate externă, calitate totală;

6.2. Controlul calității: evaluarea calității, supravegherea calității, inspecția calității, verificarea calității;

7. Sănătatea și securitatea muncii

7.1. Măsuri de igienă și protecția muncii: fișa individuală de instructaj; echipamente de lucru, echipamente individuale și colective de protecție; trusă de prim ajutor; materiale igienico-sanitare; materiale și mijloace de stingere a incendiilor;

7.2. Sisteme și dispozitive de protecție: individuale și colective specifice locului de muncă;

7.3. Materiale și mijloace de prevenirea și stingerea incendiilor: apă, nisip, păături, hidranți, stingătoare cu spumă, cu praf, cu CO₂;

7.4. Locuri de muncă periculoase specifice domeniului;

7.5. Factorii de risc de la locul de muncă: accidente de muncă; boli profesionale.

Bibliografie

- | | | | |
|---|--------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------|
| 1 | Lupașcu-Țiglea, R., ș.a. | Pregătire de bază în industria ușoară – instruire teoretică, anul I Școala Profesională | Editura Oscar Print, București, 2003 |
| 2 | Lupașcu-Țiglea, R., ș.a. | Pregătire de bază în industria ușoară – instruire practică, anul I Școala Profesională | Editura Oscar Print, București, 2003 |
| 3 | Lupașcu-Țiglea, R., ș.a. | Manual pentru cultura de specialitate – instruire teoretică, clasa a IX-a | Editura Oscar Print, București, 2006 |
| 4 | Lupașcu-Țiglea, R., ș.a. | Manual pentru cultura de specialitate – instruire practică, clasa a IX-a | Editura Oscar Print, București, 2006 |
| 5 | Lupașcu-Țiglea, | Manual pentru Școala de Arte și Meserii – modulul „Produse textile, | Editura Oscar Print, |

	R., ș.a.	piele și înlocuitori de piele”, clasa a X-a	București, 2006
6	Lupașcu-Țiglea, R., ș.a.	Suport de curs pentru modulul „Sănătatea și securitatea muncii”, industrie textilă și pielărie	Editura Mistral, București, 2008
7	Marinescu, I., ș.a.	Manual pentru Școala de Arte și Meserii – calificarea profesională: Lucrător în filatură – țesătorie	Editura Oscar Print, București, 2006
8	Catalan, F., ș.a.	Proiectarea produselor textile	Editura Oscar Print, București, 2008
9	Bucurenci E sa	Utilajul si tehnologia meseriei. finisor produse textile -Vol I si II	Editura Didactică și Pedagogică București 1990
10	Merticaru, V., ș.a.	Materii prime textile	Editura Ecomonică Preuniversitaria, București, 2001
11	Spanțu, C.,	Tehnologii textile	Editura Economică, București, 2002
12	Spanțu, C.,	Proiectarea produselor textile	Editura Mistral, București, 2007
13	Florina Roman Stan	Asigurarea calitatii	Editura CD Press Bucuresti 2009
14	***	Manualul Inginerului Textilist – vol. 1, 2, 3	Editura Agir, București, 2002
15	***	Planuri-cadru, Planuri de învățământ, Programe Școlare, Standarde de Pregătire Profesională în vigoare	
16	***	www.edu.ro	

Autori:

**ROMIȚA ȚIGLEA LUPAȘCU – dr. ing., prof. gr. did. I, Școala cu clasele I – VIII
“Nicu Albu” Piatra Neamț**

**COSTACHE FLORENTINA FLORI- dr. ing., prof. gr. did. I, Colegiul “Anghel Saligny”
Roșiorii de Vede**

CAPMARE LAVINIA - prof. gr. did. I, Grupul Școlar Industrial Tecuci